

PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE

Elevhälsans medicinska och psykologiska insats

År 2024

Verksamhetschef medicinsk och psykologisk elevhälsa

Märta Palmer

Innehållsförteckning

PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE	1
INLEDNING.....	3
SAMMANFATTNING	4
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD.....	5
Engagerad ledning och tydlig styrning.....	5
En god säkerhetskultur	12
Adekvat kunskap och kompetens	14
Patienten som medskapare.....	17
AGERA FÖR SÄKER VÅRD.....	18
Mål 2024 medicinsk elevhälsa.....	19
Mål 2024 psykologisk elevhälsa	20
Öka kunskap om inträffade vårdskador.....	22
Tillförlitliga och säkra system och processer.....	24
Säker vård här och nu	26
Stärka analys, lärande och utveckling.....	30
Öka riskmedvetenhet och beredskap	31
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR ÅR 2025	32
Organisatoriska mål - medicinsk elevhälsa	32
Organisatoriska mål - psykologisk elevhälsa.....	32
Utvecklingsmål 2025	32
Strategier.....	33

INLEDNING

PSL 2010:659 3 kap 10§, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren årligen upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Patientsäkerhetsberättelsen ska finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Källa: Socialstyrelsen "Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024"

SAMMANFATTNING

Patientsäkerhetslagen, 2010:659, innebär krav på vårdgivaren att bedriva systematiskt kvalitetsarbete i syfte att minimera och förebygga vårdskador inom verksamheten.

Patientsäkerhet definieras som ”skydd mot vårdskada”. Patientsäkerhet handlar om att patienter inte ska komma till skada i samband med hälso- och sjukvårdande åtgärder. I patientsäkerhetslagen, 2010:659, definieras vårdskada som ”lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvård.”

Patientsäkerhetsberättelsen ska öppet och tydligt beskriva hur vårdgivaren har arbetat för att identifiera, analysera och minska riskerna i vården genom att redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. I berättelsen beskrivs även hur vårdpersonal har bidragit för att öka säkerheten samt hur verksamheten kan/ska arbeta med patienters och närståendes synpunkter.

Denna patientsäkerhetsberättelse redovisar arbetet inom elevhälsans medicinska och psykologiska insats, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, Malmö stad. Avdelningen för Elevhälsa och samordning är organiserad under förvaltningsdirektören och samlokaliserad med förvaltningens övriga avdelningar.

Under verksamhetsåret 2024 har aktiviteter och arbetet gällande systematiskt kvalitetsarbete justerats löpande.

Patientsäkerhetsberättelsen visar hur verksamheten har arbetat med likvärdighet och kvalitet, omvärldsbevakning, personal, stöd och bemanning för att skapa en patientsäker verksamhet för elever inom gymnasie- och vuxenförvaltningens skolor.

Patientsäkerhetsberättelsen ska även redogöra för de resultat som uppnåtts under föregående år. Inom verksamheterna kan det handla om hur arbetet med avvikelserapporter genomförs samt hur verksamheten säkerställer bemanning och kompetensfrågor.

För att fortsatt upprätthålla och vidareutveckla en säker vård kommer bemanning, likvärdighet och digitalisering vara fortsatt prioriterade områden under år 2025.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

För att kunna nå den nationella visionen ”God och säker vård – överallt och alltid” och det nationella målet ”ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada”, har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet (Agera för säker vård, Socialstyrelsen 2020).

De grundläggande förutsättningarna för patientsäkerhetsarbetet:

- Engagerad ledning och styrning,
- En god säkerhetskultur,
- Adekvat kunskap och kompetens,
- Patienten som medskapare.

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

Verksamhetens mål inom patientsäkerhet är att bedriva en god och säker vård där händelser tidigt identifieras och risker förebyggs. Målet är att det ska finnas säkra rutiner och skriftliga riktlinjer som är väl kända i verksamheten. För detta krävs det att tjänsterna är bemannade samt god kompetens inom verksamheten. Tjänsterna behöver vara anpassade utifrån uppdragets omfattning så att arbetsmiljön i verksamheten blir god och leder till trygga beslut och bra planering.

Verksamheterna har under året arbetat systematiskt med kvalitetsarbete

Verksamhetschefen har med syfte att arbeta med egenkontroll av verksamheten både på lokal och central nivå träffat samtliga skolsköterskor på ett verksamhetsbesök.

Inför verksamhetsbesöken kontrolleras dokumentation, avvikelser, loggar samt verksamhetsberättelser. Under verksamhetsbesöken följs frågor såsom läkemedelshantering, vaccinationer, riskavfall, arkivering och medicinteknisk utrustning upp. År 2024 har systematiskt kvalitetsarbete varit i fokus på verksamhetsbesöken utifrån ett förtydligande i skollagen om att elevhälsan ska vara en integrerad del av skolan systematiska kvalitetsarbete.

Via statistik från medicinska elevhälsans enkät till eleverna i årskurs 1 får elevhälsa och skolledning underlag för det hälsofrämjande och förebyggande arbetet på individ-, grupp- och skol/organisationsnivå. Via journalsystemets statistikmodul följs antalet uteblivna besök hos skolsköterskan upp. Den statistiken ger möjlighet till ett förbättrat arbete för att till exempel öka antalet erbjudna hälsosamtal.

Inom psykologiska elevhälsan sker arbetet med systematiskt kvalitetsarbete på regelbundna möten där samtliga psykologer deltar. Där diskuteras samsyn och likvärdighet gällande psykologernas arbete. Verksamhetschefen har påbörjat verksamhetsbesök på skolorna med syfte att säkerställa psykologernas arbetsrum samt patientsäkerheten relaterat till dem.

Verksamhetschefen analyserar statistiken i journalsystemet på användare, enhet- och huvudmannanivå för att leda ett förbättringsarbete. Exempelvis analyseras statistik gällande antal skrivna remisser samt genomförda besök.

Den medicinska och psykologiska elevhälsans övergripande mål för att säkerställa en god och säker vård är att

- ha tydliga rutiner, processer och riktlinjer som är kända och efterföljs,
- säkerställa att rapporterade händelser, risker, avvikelser och klagomål tas tillvara i patientsäkerhetsarbetet,
- säkerställa att digitalisering av arbetsprocesser inom verksamheten fortgår,
- ha tillräcklig bemanning, kompetens, material och lokaler för att kunna arbeta patientsäkert,
- samt öka patientens delaktighet.

Övergripande strategier för att säkerställa en god och säker vård är

- kontinuerlig uppdatering och genomgång av gällande rutiner, processer och riktlinjer,
- regelbunden fortbildning samt introduktion för nyanställd personal,
- tillgång till en god grundbemanning med adekvat kompetens,
- tillgång till patientjournalerna utan avbrott
- samt ha tillgång till testinstrument och medicinskteknisk utrustning

I syfte att öka antalet inkomna avvikelserrapporter och kunskapen om patientsäkerhetsarbetet diskuteras avvikelser på verksamhetens nätverksträffar. Avvikelser är avgörande för utveckling av den medicinska och psykologiska verksamheten och för att tidigt identifiera risker i patientsäkerhetsarbetet.

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1, Skollag (2010:800) 2 kap 25§ Lag (2022:1315)

För eleverna i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå samt ske i samverkan med pedagoger och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården samt socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator samt specialpedagog eller speciallärare.

Inom elevhälsan gemensamma uppdrag finns även generellt inriktade uppgifter som rör elevernas arbetsmiljö, till exempel skolans värdegrund, arbetet mot kränkande behandling, undervisningen om tobak, alkohol och andra droger, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning.

Medicinska elevhälsans specifika uppdrag är att bistå med medicinsk kompetens samt omvårdnadskompetens på samtliga organisatoriska nivåer för att stödja elevernas utveckling mot verksamhetens mål. I uppdraget ingår att erbjuda ett hälsosamtal till alla elever i årskurs 1.

Därtill ska det finnas möjlighet för eleven att erbjudas syn och hörselkontroll samt andra enklare sjukvårdsinsatser. Elevhälsans medicinska insats inom gymnasiet har uppföljningsansvar gällande

elevers tidigare hälsa utifrån medicinsk journal från föregående skola. Medicinska elevhälsan ansvarar även för att erbjuda eleverna kompletterande vaccinationer utifrån Folkhälsomyndighetens nationella vaccinationsprogram. Skolsköterskor inom gymnasieskola arbetar med riktade hälsoundersökningar för att ge stöd åt verksamheter i samband med elevers arbetsplatsförlagda lärande. Det kan exempelvis innebära hörseltester för elever på barn- och fritidsprogram eller samarbete med vårdcentraler för att elever inom lackeringsyrken på fordonsprogram via spirometri, lungfunktionsundersökning, testas för astma.

Psykologiska elevhälsans specifika uppdrag är att bistå med psykologisk kompetens på samtliga organisatoriska nivåer för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Arbetet ska främst vara hälso- och förebyggande, till exempel genom utbildning, handledning och konsultation till skolpersonal. Vidare arbetar den psykologiska elevhälsan bland annat med utredning av intellektuell funktionsnedsättning, bedömning av behov av psykiatrikontakt samt samtal med enskilda elever utifrån ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv.

Vårdgivare

Kommunfullmäktige i Malmö stad är vårdgivare för all hälso- och sjukvård inom organisationen. Enligt reglementet för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fullgör gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i kommunal gymnasieskola och anpassad gymnasieskola i Malmö stad. Nämnden utser en verksamhetschef som representant för vårdgivaren samt beslutar vilka befogenheter, rättigheter och skyldigheter verksamhetschefen har utöver det författningsreglerade ansvaret.

Verksamhetschef

Verksamhetschefen har det medicinska och psykologiska ledningsansvaret vilket innebär ansvaret för att verksamheten tillgodoser hög patientsäkerhet och god kvalitet av vården samt främjar kostnadseffektivitet. Verksamhetschefen är också ansvarig för att säkerställa, utveckla och utvärdera elevhälsans medicinska och psykologiska insats. Verksamhetschef är den person som elever, föräldrar och personal samt Inspektionen för vård och omsorg ska kunna vända sig till gällande frågor som rör verksamheten. I uppdraget som verksamhetschef finns arbetsuppgifter inom följande områden:

- systematiskt kvalitetsarbete
- personal
- patientsäkerhet
- samverkan
- information
- personuppgiftshantering.

Verksamhetschefen rapporterar regelbundet till vårdgivaren om verksamheten.

I uppdraget för verksamhetschef ingår det att tillse att skolsköterskorna och skolläkare får den utbildning/fortbildning som behövs på gruppnivå. Vidare medverkar verksamhetschef vid rekryteringsprocessen samt ger råd och stöd till de som arbetar inom den medicinska elevhälsan verksamheten samt till skolledning.

Utifrån ledningssystemet för den psykologiska elevhälsan har delar av uppdraget, som åligger verksamhetschefen, överlåtits till psykolog med ledningsansvar. Överlåtelsen innefattar bland annat att tillse att psykologerna får den gemensamma handledning, utbildning och fortbildning

som krävs. Vidare medverkar psykolog med ledningsansvar vid rekryteringsprocess, introduktion och genomgång av metoder och riktlinjer samt ger stöd till de som arbetar inom psykologiska elevhälsan. Psykolog med ledningsansvar och verksamhetschefen samarbetar i patientsäkerhetsarbetet samt med stöd till hälso- och sjukvårdspersonalen. Uppgifter som också ingår i det psykologiska ledningsansvaret är exempelvis kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring av rutiner och processer gällande diagnostik, remittering, vård och behandling.

Anställande chef

Förvaltningens skolpsykologer samt psykolog med ledningsansvar har sin anställning under enheten för medicinska och psykologiska elevhälsan, inom avdelning för elevhälsa och samordning

Förvaltningens skolsköterskor, med undantag av de timanställda skolsköterskorna, har sin anställning under ansvarig chef på aktuell skolenhet, oftast rektor.

Förvaltningens skolläkare och timanställda skolsköterskor har sin anställning under enheten för medicinska och psykologiska elevhälsan.

Förvaltningens verksamhetschef och tillika enhetschef har sin anställning under avdelningschef för elevhälsa och samordning.

Hälso- och sjukvårdspersonal

Medicinska elevhälsan

Antalet anställda skolsköterskor har varierat under året. En utmaning är att anpassa anställningsgrad utifrån elevtal vilket kan variera under och mellan läsår. Vissa verksamheter såsom introduktionsprogram, anpassad gymnasieskola och yrkesförberedande program kräver ett lägre elevantal per anställd för att tillgodose elevernas behov. Antal elever per skolsköterska varierar därav beroende på behov i verksamheten.

Verksamheten har under år 2024 haft möjligheten att använda sig av timanställda skolsköterskor för att skapa förutsättningar för kontinuitet och kvalitet vid längre perioder av frånvaro. Detta har dock inte kunnat fylla alla behov utan vissa skolor har under året haft en lägre bemanning relaterat till sjukfrånvaro. Data nedan visar antal anställda skolsköterskor och elever per skolsköterska när verksamheten har full bemanning.

Anställda skolsköterskor 2022	Antal elever/ skolsköterska	Anställda skolsköterskor 2023	Antal elever/ skolsköterska	Anställda skolsköterskor 2024	Antal elever/ skolsköterska
17,6	400	17,6	419	19,9	400

Tabell 1 Anställda skolsköterskor och elevantal per skolsköterska

Förvaltningens ena skolläkare avslutade sin tillsvidare tjänst i augusti. Vid uppsägning startade rekryteringsprocessen. Första rekryteringen ledde dock inte till en rekrytering. Därefter gjordes nytt försök vilket ledd till en rekrytering i december 2024. Under höstterminen 2024 vara därav bemanningen 80% längre än önskat.

Anställda skolläkare 2022	Antal elever/ skolläkare	Anställda skolläkare 2023	Antal elever/ skolläkare	Anställda skolläkare 2024	Antal elever/ Skolläkare
1,8	3907	1,8	4103	1,7	4683

Tabell 2 Anställda årsarbetare skolläkare och elevantal per skolläkare. Data hämtat från HR.

Psykologiska elevhälsan

För att verkställa nämndens beslut om maxantal elever per psykolog (GVN 2023-04-28 §72) utökade verksamheten med en psykolog med start från läsåret 2024/2025. Verksamheten har haft frånvaro delar av hösten relaterat till sjukskrivning.

Anställda psykologer 2022	Antal elever/ psykolog	Anställda psykologer 2023	Antal elever/ psykolog	Anställda psykologer 2024	Antal elever/ psykolog
5.8	1 218	5.8	1 273	7,4	1075

Tabell 3 – Anställda psykologer och elevantal per psykolog

All legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar för att arbetet utförs med god kvalitet och hög patientsäkerhet samt skall medverka och bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Samverkan och samarbetet mellan olika vårdgivare löper som en röd tråd genom hälso- och sjukvården. Brister i samverkan kan innebära en stor risk för avvikelser och kan leda till vårdskador. Utifrån identifierade behov från verksamheten behövs samverkan fortsätta utvecklas för att öka patientsäkerheten.

Pågående samverkan:

Intern samverkan inom Malmö stad

- Regelbundna möten med systemförvaltaren och medicinska samt psykologiska elevhälsan inom grundskoleförvaltningen Malmö stad gällande det gemensamma journalsystemet.
- Arbete med systemägaren för journalsystemet för att säkra verksamheten för elever med skyddad identitet.
- Nätverk med skolläkare inom grundskoleförvaltningen.
- Nätverk med grundskoleförvaltningen ledning för medicinska och psykologiska elevhälsan.
- Samverkan med grundskoleförvaltningen psykologer gällande utredning av intellektuell funktionsnedsättning av elever med omfattande stödbehov.
- Rutin gällande bortforslande av riskavfall i samarbete med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens sektionschefer.

- Samverkan på skolan i det tvärprofessionella arbetet, tex i samarbeten gällande elevers skolfrånvaro.
- Samverkan mellan medicinsk elevhälsa och psykologisk elevhälsa gällande elevers övergångar mellan grund- och gymnasieskola.

Extern samverkan

- Kontaktnät mellan verksamhetschef/skolläkarna och remissinstanser inom Region Skåne.
- Avtal kalibrering medicinteknisk utrustning samt byte av ej godkänd utrustning.
- Avtal med Apoteket för beställning och leverans av läkemedel.
- Samverkan med yrkesorganisationer samt Region Skåne i samband med riktade hälsoundersökningar på specifika yrkesförberedande gymnasieprogram.
- Kontaktnät gällande nyanlända elever genom regelbundna träffar med Flyktinghälsan.
- Storstadssamverkan (Stockholm, Göteborg, Malmö). Diskussioner gällande exempelvis verksamhetsperspektiv samt journalföring och dokumentationssystem.
- Samverkan med Kunskapscentrum Levnadsvanor inom området fysisk aktivitet.
- Samverkan med Skånes Kommuner gällande exempelvis Mina planer, Nationell patientöversikt, Komkat, SITHS-kort. SITHS står för Säker informationsteknik inom hälso- och sjukvård.
- Samverkan mellan grundskoleförvaltningen, gymnasie-och vuxenutbildningsförvaltningen samt Barn och ungdomspsykiatri, BUP.
- Deltagande i nätverk rörande de hälsofrämjande och förebyggande insatserna runt YAM (Youth aware of mental health) och inom Första hjälpen psykisk hälsa.

Önskad ökad samverkan

- Nätverk med grundskoleförvaltningens och Skolfams psykologer. Skolfam är en skolsatsning inom familjevården som syftar till att öka förutsättningar för goda skolresultat hos familjehemsplacerade barn
- Samverkan med till exempel logopedmottagning kring specifika områden såsom språkstörning, dyslexi, dyskalkyli.

Under år 2024 har samverkan med barn- och ungdomspsykiatri (BUP) ökat genom regelbundna nätverksträffar tillsammans med grundskoleförvaltningen. Dock är det fortsatt långa väntetider på remisser vilket påverkar möjligheten få stöd till elever. Medicinsk verksamheten har under år 2024 påverkats av att BUP slutat skriva kostintyg till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Beslutet berör målgruppens lunchmöjligheter. Skolläkare har inte ett behandlande uppdrag och kan därav inte skriva motsvarande intyg. Inom psykologisk verksamhet har det förekommit svårigheter kring samverkan gällande utredningar för intellektuell funktionsnedsättning, IF.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Arbetet med informationssäkerhet har stor påverkan på vårdgivarens möjligheter att bedriva en patientsäker verksamhet. Under året har verksamheten arbetat med informationssäkerhet enligt följande:

Prorenata journalsystem

PuB (personuppgiftsbiträdes-) avtalet och de tekniska kraven finns nedskrivna i upphandlingen. Prorenatas tekniker har skrivit sekretessavtal för att möjliggöra arbetet som kan behövas på server och i databas. Prorenata har databas i Sverige. En matris för det verksamhetsspecifika rutinerna finns tillgänglig hos systemförvaltaren. Tät kontakt finns med Malmö stads systemförvaltare samt med leverantören av systemet, Prorenata. Utvecklingen sker fortlöpande och arbetet övervakas av förvaltningens systemadministratörer så att hög patientsäkerhet upprätthålls.

Under 2023 fick medicinska elevhälsan tillgång till Nationell patientöversikt (NPÖ). Arbetet genomfördes i samarbete med grundskoleförvaltningen, systemförvaltare Prorenata, systemägare Prorenata och Inera. Med patientens medgivande kan medicinsk personal få tillgång till andra vårdgivares journaler och följa upp ärenden som hanterats av övrig sjukvård. Det ökar patientsäkerheten då ärendena kan fortsatt följas när eleverna hänvisas vidare till aktuell vårdgivare. Verksamhetschefen ansvarar för vilken personal som får tillgång till systemet samt att regelbundna loggkontroller genomförs.

Under hösten 2024 skapades även möjligheterna för psykologer i verksamheten att få tillgång till NPÖ.

Systematisk stickprovskontroll

Eftersom verksamheten har stramat åt behörigheter i det digitala journalsystemet har behovet av loggkontroller minskat. En gång i månaden kontrolleras samtliga skolsköterskors, skolläkares och psykologers loggar utifrån avvikelser i datajournalsystemet. Verksamhetschef ansvarar för loggkontroller, vilka antecknas i granskningsprotokoll. Stickprov görs regelbundet på behörigheter. Även i systemen ”Mina planer” (Skånes Kommuner) och Nationell patientöversikt (NPÖ) sker regelbundna loggkontroller för att förhindra och för att kunna hantera eventuella intrång.

Kontroll vid misstanke eller särskild händelse

Vid misstanke om obehörig åtkomst sker alltid loggkontroll omedelbart. Verksamhetschef kan begära att särskild loggkontroll utförs på viss journal eller användare eller att en generell loggkontroll utförs utifrån en viss händelse eller iakttagelse.

Vid begäran av loggutdrag

Elevs vårdnadshavare eller myndig elev har rätt att begära ett loggutdrag över vilka som har haft tillgång till dennes journal. Vid loggutdraget till eleven/vårdnadshavare ska loggkontroll göras för den tidsperiod som angivits av eleven/vårdnadshavaren. Verksamhetschef genomför loggkontroller och dokumenterar i granskningsprotokoll. Protokoll har tidigare sparats i pappersformat, vilket nu hanteras digitalt, hos verksamhetschef i fem år.

SITHS kort samt Freja E-id+

Under innevarande år har den medicinska och psykologiska elevhälsan fortsatt med SITHS-kort för att säkerställa tvåfaktorsinloggningen i journalsystemet. SITHS-kort är en elektronisk identitetshandling som används för säker identifiering av både personer och system. Förvaltningar i Malmö stad har börjat att använda Freja E-id+ i ökad omfattning. Verksamheten inväntar besked från Skånes Kommuner om möjligheten att utföra inloggningar med FrejaEid istället. Användare i verksamheten har behov av Freja-eid+ för Lärportalen Unikum samt för Folkbokföringssystemet Immer.

Kontinuitetsplan

Verksamheten har utifrån direktiv från MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, skapat en kontinuitetsplan. En kontinuitetsplan innehåller information som hjälper personalen att veta vad den ska göra vid en störning i en kritisk aktivitet eller resurs. Inom medicinska och psykologiska elevhälsan handlar det om journalsystemet Prorenata. Syftet är att kunna upprätthålla verksamheten på en tolerabel nivå och att kunna åtgärda bristen så fort som möjligt. Planen utvärderas årligen.

Personuppgiftsbiträdesavtal Pearson

Under årets andra halva har ett personuppgiftsbiträdesavtal skrivits under för ett kommande inköp av digitala testportalerna. Syftet är att den psykologiska verksamheten ska kunna arbeta patientsäkert i samband med utredningar av intellektuell funktionsnedsättning.

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger då förutsättningar för en kultur som främjar patientsäkerhet.

Ett öppet och tryggt klimat med närhet till stöd från både kollegor och ledning är särskilt viktigt då elevhälsans personal ofta är ensamma i sitt arbete. Medicinska och psykologiska elevhälsan inom gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har under år 2024 arbetat enligt följande:

Nätverksträffar

En gång i månaden träffas skolsköterskor, skolläkare samt verksamhetschef.

Psykologmöten

Varannan vecka träffas samtliga psykologer samt psykolog med ledningsansvarig och verksamhetschef.

Syfte med träffarna är att skapa öppna dialoger för information, kvalitetssäkring, likvärdighet, fortbildning samt professionsspecifikt utvecklingsarbete.

Verksamhetsbesök

Medicinska elevhälsan

Via verksamhetsbesöken skapas en trygg miljö för dialog mellan verksamhetschef och berörd skolsköterska. Tillsammans lyfts svårigheter och utmaningar i arbete. Elevantal, kompletterande uppdrag såsom riktade hälsoundersökningar, dokumentation och egenkontroll är stående ämnen på verksamhetsbesöket.

År 2024 har systematiskt kvalitetsarbete varit fokusfrågan för verksamhetsbesöken. Inför läsårsslut 2023/2024 skrev skolsköterskorna verksamhetsberättelse med fokus på systematiskt kvalitetsarbete. Verksamhetsbesöket hösttermin 2024 samkördes mellan olika skolenheter för att skapa diskussioner gällande verksamhetens arbetssätt, i fråga om systematiskt kvalitetsarbete.

- Hur planerar medicinska elevhälsan sitt årshjul med utvärderingar?
- Hur kan medicinska elevhälsan bidra till skolans systematiska kvalitetsarbete?

Diskussioner har haft fokus på

- antal uteblivna elever till inplanerat besök samt antal hälsosamtal under året
- skolans närvaroarbete
- hur skolsköterskan kan förebygga egen stress relaterat till möten med elever med ohälsa

Under hösten 2024 har verksamhetsbesök för psykologerna haft fokus på att hitta lämplig lokal för psykolog på skolan relaterat till patientsäkerhet gällande sekretess och dokumentation. Arbetet kommer att fortgå i dialog med ansvariga i skolledningen på respektive skola.

Kollegial handledning

Sedan höstterminen 2021 erbjuds skolsköterskorna att delta i kollegial handledning. Grupperna är sammansatta av verksamhetschef och sammansättningen ändras inför varje läsår. Skolsköterskorna träffas två till tre gånger per termin och diskuterar ämnen relevanta för verksamheten. Syftet är att sprida kunskap och öka kontaktytor samt få tillgång till diskussioner med andra i samma profession.

Extern handledning

En gång i månaden har psykologerna handledning med en extern handledare med syfte att lyfta och diskutera övergripande frågor, etiska dilemman och komplexa ärenden för att skapa samsyn, likvärdighet i arbetet, utveckla yrkesrollen, öka självkänndomen och säkerställa ett reflekterande arbetssätt.

Inför vårterminen 2025 kommer psykologerna att handledas samt fortbildas av specialist i neuropsykologi och klinisk psykologi vid två tillfällen. Tillfällena kommer att fokusera på utredningar gällande intellektuell funktionsnedsättning, i linje med det systematiska kvalitetsarbetet, med mål att utveckla psykologernas kunskaper och färdigheter gällande utredning av diagnos intellektuell funktionsnedsättning samt att öka likvärdigheten i bedömningarna.

Avvikelse rapport och återkopplingar

All hälso- och sjukvårdspersonal är skyldiga att rapportera avvikelser. Syftet är att dra lärdom och förhindra att samma typ av händelser inträffar igen. En avvikelse är en händelse som medfört eller riskerat medföra någon typ av skada för en elev. En avvikelse kan vara:

- Ett tillbud, där en risksituation uppstått som skulle kunna ha lett till vårdskada.
- En negativ händelse, dvs en situation där en vårdskada har uppkommit.

Återkopplingar från avvikelser samt det systematiska kvalitetsarbetet sker både på grupp- och individnivå på nätverksträffarna respektive under verksamhetsbesöken. Avvikelserna lyfts samlat och presenterats i former där de aktuella ämnena diskuteras och vid behov kompletteras befintliga rutiner i verksamheten.

Prorenata bibliotek

Verksamheten har valt att använda sig av biblioteket i journalsystemet Prorenata för rutiner och riktlinjer. Det skapar en transparens, där alla användare kan läsa om och följa den medicinska och psykologiska verksamhetens arbete.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete patientsäkert.

Utöver det krävs styrning och ledning, stödfunktioner och adekvata resurser samt kompetensutveckling av verksamheterna.

Bemannade tjänster samt personal med hög kompetens och erfarenhet av att arbeta inom skolan är avgörande för verksamhetens patientsäkerhet. Legitimerad personalen har eget yrkesansvar så att verksamhet bedrivs enligt vetenskap och beprövad erfarenhet samt utifrån gällande lagar, föreskrifter och andra styrdokument.

Som solitär på sin arbetsplats behöver varje legitimerad personal känna sig trygg i sitt uppdrag och veta var hen vid behov kan få stöd. Erfarenhet av tidigare arbete inom till exempel sjukvård är viktig då egna beslut ofta måste tas i arbetet. Nära samarbete med kollegor samt medicinsk ledning är avgörande för en patientsäker verksamhet.

Medicinska elevhälsan

Fortbildning för den medicinska elevhälsan under år 2024:

Verksamhetschef ansvarar för en aktuell fortbildning för skolsköterskorna i deras medicinska uppdrag. Fortbildningen äger i huvudsak rum på de månatliga nätverksträffarna.

Fortbildningar för den medicinska elevhälsan under år 2024:

- Barnskyddsteamet med fokus på orosanmälan
- Vaccinationer
- Sexuell hälsa
- Ergonomi- hur förebygger vi huvudvärk för våra elever
- Ätstörningar
- Kollegial journalgranskning

Psykologisk elevhälsa

Fortbildning för den psykologiska elevhälsan under år 2024:

- Relation och inspiration- positiva relationer som verktyg i det hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbetet
- Skolpsykologen som utredare
- Traumafokuserad ACT, Acceptance and Commitment Therapy
- Instruktörsutbildning Första Hjälpen i psykisk hälsa
- Instruktörsutbildning Youth aware of mental health
- Machofabriken
- Skolan som förebyggande arena
- Problematisk skolfrånvaro

- Skoljuridik

Psykologer har varit uppdelade på de olika fortbildningstillfällena och därefter återkopplat respektive fortbildning till samtliga psykologer.

All elevhälsopersonal i förvaltningen har deltagit i en heldag med fokus på Våld i ungas parrelationer och haft möjlighet att delta i en digital fortbildning från RFSU, Riksförbundet för sexuell upplysning, med fokus på HBTQI (homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter och intersexpersoner).

Kompetensmodell skolsköterskor

Enligt Huvudöverenskommelse 2019 ska samtliga vårdgivare inom regionerna samt de större kommunerna arbeta för genomförandet av en kompetensmodell för sjuksköterskor. Syftet är att förebygga kompetensbortfall samt ge sjuksköterskorna möjlighet till utveckling inom sitt yrkesspecifika område. Elevhälsans medicinska ledning inom förvaltningen har arbetat tillsammans med förvaltningens HR-avdelning, motsvarande funktioner inom grundskoleförvaltningen, referensgrupper från både skolsköterskor och rektorsgruppen samt facklig företrädare. Samverkan har även skett med andra förvaltningarna inom Malmös stad som har sjuksköterskor i sin verksamhet. Första utkastet av kompetensmodellen blev klar i slutet av vårterminen 2022. Tre skolor (tre rektorer och fyra skolsköterskor) deltog under höstterminen 2022 i pilotprojekt. Utvärderingen visar många positiva inslag. Dock behövdes en del justeringar göras under vårterminen 2023. Under höstterminen 2023 utvidgades pilotprojektet och alla skolenheter fick ta del av materialet inför skolsköterskornas medarbetarsamtal. Skolledare och skolsköterskor har därefter fått fylla i en enkät som påvisar behovet av ytterligare implementeringsarbete framöver. Inför höstterminen 2024 infördes rekommendationen att använda materialet i medarbetarsamtalen mellan skolsköterska och skolledare.

Bemanning och rekrytering

Medicinsk elevhälsa

Det är vanligt förekommande att vid byte av personal uppkommer det en lucka mellan anställningar. För att minska risker gör verksamheten följande:

- Tät kontakt med skolsköterskor och skolledning om personal är på väg att sluta
- Färdig mall för rekrytering finns tillgänglig för att snabbt kunna påbörja rekryteringen.
- Verksamhetschef säkerställer behörighet och utför legitimationskontroll på aktuella kandidater innan anställningsintervjuerna.
- Verksamhetschef tar referenser från tidigare verksamhetschef eller motsvarande.
- Möjlighet att använda timanställda skolsköterskor för att tillgodose patientsäkerheten vid vakanser.

Introduktion

- När nyanställd skolsköterska påbörjar sitt uppdrag ges professionsspecifik introduktion av verksamhetschef.
- Tät kontakt följer därefter för att skapa trygghet, säkerhet och likvärdighet.
- Information runt enskilda arbetsuppgifter som upplevs svåra ges vid extra introduktionstillfällen.
- Gemensamma nätverksträffar samt kollegial handledning för att skapa trygghet, patientsäkerhet och likvärdighet.

Det råder brist nationellt på specialistutbildade sjuksköterskor och verksamheten arbetar fortlöpande för att säkerställa bemanningen.

Psykologisk elevhälsa

- När nyanställd psykolog påbörjar sitt uppdrag ges professionsspecifik introduktion av ledningsansvarig psykolog, verksamhetschef samt av psykolog med ansvar för journalföringssystemet.
- Psykologerna arbetar med mentorskap för nyanställda psykologer
- Gemensamma psykologmöten och handledningar för att skapa trygghet, patientsäkerhet och likvärdighet.
- Vid nyanställning och/eller tilldelning av ny skola görs en överlämning från tidigare psykolog i den mån det är möjligt.

Kvalitet- och verksamhetsberättelse

Verksamheterna har tidigare läsar inkommit med två separata berättelser men kommer från och med hösten 2025 att skriva en gemensam. Delaktighet från respektive profession beskrivs nedan.

Medicinsk elevhälsa

Skolsköterskorna skriver varje år, i slutet av läsåret, en sammanfattning av året som gått utifrån givna frågeställningar. Vissa frågor är specifika för innevarande läsår, andra återkommer för att betona vikten av patientsäkerhetsarbetet. Inför terminsavslut fick skolsköterskorna i uppgift att granska egen verksamhet utifrån systematiskt kvalitetsarbete.

1. Medverkar du som skolsköterska i din skolas systematiska kvalitetsarbetet? Exempel?
2. Vad tänker du att skolsköterskor kan bidra med till skolans kvalitetsarbete?
3. Finns det något du skulle vilja göra men inte kan/hinner/ges möjlighet till utifrån uppdraget?
4. Något du tänker vi skulle kunna arbeta vidare med i nätverksgruppen?

Via verksamhetsberättelse, verksamhetsbesök samt nätverksträffar inhämtas kunskap om vad som behöver förstärkas och utvecklas i verksamheten. Även avvikelserna ger tydliga signaler om vad verksamheten behöver fortsätta att arbeta med. Utifrån inhämtad information och önskemål från skolsköterskorna, sammanställs fortbildningen och utvecklingsmål inför kommande läsår.

Psykologisk elevhälsa

Berättelsen skrivs av verksamhetschef med input från ledningsansvarig psykolog. En del frågor är specifika för just det aktuella läsåret medan andra återkommer årligen.

Via tidigare nämnda psykologmöten och täta kontakter inhämtas kunskap om vad som behöver förstärkas inom den psykologiska verksamheten. Även avvikelserapporterna ger tydliga signaler om vad verksamheten behöver fortsätta att arbeta med. Utifrån inhämtad information, aktuella behov och önskemål från psykologer, sammanställs och planeras fortbildningen inför kommande läsår. Nytt testmaterial samt litteratur inom psykologiska forskningsområdet uppdateras utifrån behov.

Utvärderingar

I samband med läsårets slut arbetade skolsköterskor, skolläkare och psykologer tillsammans med verksamhetschef för att sammanställa det gångna året. I samband med utvärderingen ges möjligheter för personalen i verksamheten att önska fortbildningar och diskussionsämnen för kommande läsår utifrån inkommen underlag och uppdrag.

Systematiskt kvalitetsarbete

Under året som gått har utvecklingsledare på avdelning för elevhälsa och samordning arbetat med organisationsmål samt verksamhetsmål. De nya mål 2024 sattes i relation till Kommunfullmäktigs mål.

Medicinska och psykologiska målen är satta i samråd med personalen utifrån verksamhetens behov och uppdrag. Från och med juni 2023 är skollagen förstärkt med texten: ”Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete.” Skollagen 2 kp 25§.

Patienten som medskapare

En grundläggande förutsättning för en säker vård är patientens och de närståendes delaktighet. Vården blir säkrare om patienten är välinformerad, deltar aktivt i sin vård och om vården så långt som möjligt utformas och genomförs i samråd med patienten. Att patienten bemöts med respekt skapar tillit och förtroende.

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

All hälso- och sjukvård med några få undantag är frivillig. Den som har hälsoproblem avgör själv om hen vill söka vård. Samtycke till vård sker i de flesta fall muntlig i samtalet med eleven själv. Inom gymnasieskolan görs bedömning av elevens mognad och utifrån det avgörs vilka beslut som eleven själv kan fatta och när vårdnadshavare behöver kontaktas. Exempelvis har förvaltningen beslutat att elever från 15 års ålder med åldersadekvat mognad själva kan ta ställning till inhämtande av journalhandlingar samt ta beslut gällande vaccinationer. Samtycke inhämtas muntligt alternativt skriftligt när så behövs.

Medicinska elevhälsan är en egen verksamhetsgren inom skolan och lyder under hälso- och sjukvårdens sekretessregler. Här arbetar skolsköterskorna för att den information som inkommer till medicinsk verksamhet under sekretessregler ska kunna komma vidare om det kan gagna elevens möjligheter att nå utbildningens mål.

Information om elevhälsans medicinska insats ges muntligt eller skriftligt till elever och vårdnadshavare. Samverkan mellan elevhälsans medicinska insats samt elever och/eller vårdnadshavare sker inom följande områden:

- Beskrivning av elevhälsans medicinska insats samt skolsköterskans uppdrag.
- Information inför genomförandet av ccinering.
- Information inför hälsosamtal och hälsobesök.
- Information om sekretess, tystnadsplikt och anmälningsplikt.
- Information om eventuella åtgärder som kan behöva vidtagas alternativt symtom att vara uppmärksam på.

Psykologiska elevhälsan lyder under både skollagen och hälso-och sjukvårdens sekretessregler. Gränsdragningarna i sekretessen kan vara utmanande men fokus är att det ska gagna elevens möjligheter att nå utbildningens mål.

Information om elevhälsans psykologiska insats ges muntligt och/eller skriftligt till eleverna och vårdnadshavare. Samverkan mellan elevhälsans psykologiska insats samt elever och/eller vårdnadshavare sker inom följande områden:

- Beskrivning av psykologisk elevhälsa samt psykologens uppdrag.

- Information inför psykologutredning.
- Information om sekretess, tystnadsplikt och anmälningsplikt.
- Information om eventuella åtgärder som kan behöva vidtagas alternativt symtom att vara uppmärksam på.
- Vid eventuell remittering till annan vårdenhet.

Tolk används vid behov för att säkra informationsflödet. Möjlighet att rapportera in klagomål och synpunkter i samband med utförd psykologisk insats finns på Malmö stads hemsida.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet. Egenkontrollen kan innefatta jämförelser av verksamhetens nuvarande resultat med tidigare resultat, i jämförelse med andra verksamheter, nationella och regionala uppgifter.

Ett fortlöpande förbättringsarbete, som bygger på lärande och utveckling, till exempel en förbättringsmodell, är en viktig grund för ett framgångsrikt patientsäkerhetsarbete.

Arbetsprocessen för ett systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete sker genom följande fyra steg:

1. Identifiering
  - Beskriv resultatet inom de områden som identifierats och följs
  - Beskriv omfattning och frekvens
2. Analys
  - Beskriv analys av och/eller resonemang kring resultat inom området, till exempel orsaker till förändring i resultatet eller koppling till patientsäkerhetsrisker.
3. Åtgärder
  - Beskriv åtgärder med koppling till identifierat område. Åtgärder kan både vara i form av aktiviteter eller förändringar i struktur eller organisation.
4. Uppföljning av åtgärd
  - Beskriv hur ni följt upp och återkopplat vidtagna åtgärder inom identifierat område.
  - Beskriv hur kunskap och lärande har spridits till verksamheter och/eller ledning.

Mål 2024 medicinsk elevhälsa

Mål 1

Område	Syfte	Önskat läge	Målbeskrivning	Ansvarig	Utvärdering
Goda uppväxtvillkor för barn och unga	Kunskapsföretärkning i medicinska elevhälsan genom specialistutbildade skolläkare	Skolläkare med Specialistkompetens skolhälsovård	Genomförda planerade aktiviteter. Insamlande av data inför skrivet arbete	Verksamhetschef Skolläkare samt handledare	Avslutad och godkänd 241216

Åtgärder för att genomföra önskad förflyttning:

- Specialiseringen kräver genomgång av tidigare genomförda utbildningar
- Färdigställd specialistuppsats: Unga och könsidentitet under gymnasietiden

Mål 2

Område	Syfte	Önskat läge	Målbeskrivning	Ansvarig	Utvärdering
Goda uppväxtvillkor för barn och unga	Att tydliggöra skillnader och likheter. Att stärka dialogerna mellan skolsköterskorna.	Ökad likvärdighet i den medicinska elevhälsan	Trygga och utvecklande samtal i nätverket om olikheter och likheter, för att öka likvärdigheten i verksamheten.	Verksamhetschef	Juni 2025

Åtgärder för att genomföra önskad förflyttning:

- Professionsspecifika diskussioner i kollegial handledning
- På nätverksträffar arbeta med kollegialt lärande i form av rapporter, litteraturgranskningar och materialgenomgång
- Planering och genomförande av skuggning för att dela de kunskaper som finns i förvaltningens skolsköterskegrupp

Mål 2024 psykologisk elevhälsa

Område	Syfte	Önskat läge	Målbeskrivning	Ansvarig	Utvärdering
Goda uppväxtvillkor för barn och unga	Utökat elevantal samt nyanställning av psykologer kräver säkerställande av god kvalitet på utredningar gällande intellektuell funktionsnedsättning.	Likvärdiga och patientsäkra IF-utredningar	Samtliga utredningar håller hög kvalitet. Samtliga psykologer arbetar likvärdigt med utredning av intellektuell funktionsnedsättning.	Verksamhetschef Psykologer i verksamheten	Juni 2025

Åtgärder för att genomföra önskad förflyttning:

- Säkerställa att verksamheten har tillgång till sekretessrum inför testningar
- Utforska möjlighet till ärendehandledning med specialistpsykolog
- Framtagande av gemensam anamnesmall
- Utveckling av befintlig utlådemall
- Gemensamma rutiner för ärendegång vid utredning intellektuell funktionsnedsättning
- Informera om rutin i rektorsgruppen
- Säkerställa tillgången av patientsäkert testmaterial genom upphandlingen av program
- Dokumentera rutin hur testning ska genomföras när behov av tolk finns
- Inköp av stora Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders upplaga fem (DSM-V)
- Rutin för fördelning av utredningar för intellektuell funktionsnedsättning

Vid genomgång av ovanstående mål framkom att flertalet aktiviteter kvarstår från föregående år, därav bibehålls målet från föregående år och nya aktiviteter är tillagda.

Egenkontroll

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2§, 7 kap. 2 § p 2

Egenkontroll kan beskrivas som en intern granskning att den medicinska och psykologiska elevhälsan uppnår ställda krav och mål. Verksamhetens egenkontroller och verksamhetsbesök innefattar uppföljning av bland annat dokumentation, läkemedelshantering, teknisk utrustning, testmaterial och samverkan samt arbetsmiljö utifrån patientsäkerhetsperspektiv.

Verksamhetschef har som ansvar att följa upp ovanstående, delvis via verksamhetsbesök, delvis via loggkontroller samt avvikelser. Utifrån egenkontroll ändras rutiner och arbetssätt. Det förmedlas och diskuteras vid nätverksträffar respektive psykologmöte.

Egenkontrollen innebär även att kontrollera att verksamheten bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i ledningssystemet. Egenkontroller har under året genomförts inom följande områden:

Medicinsk elevhälsa

Egenkontroll	Omfattning	Källa	Ansvarig
<p>Verksamhetsbesök</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokaler och utrustning • Journalhantering • Dokumentation • Hygienrutiner • Arbetsbelastning 	En gång/år	<p>Digitala dokumentationsstödet genererar statistik att samtala om.</p> <p>Besök ute på skolorna.</p> <p>Ansvarig skolsköterska deltar.</p>	Verksamhetschef
Medicinskåp	<p>Kontrolleras vid terminsstart samt vid beställning av nya läkemedel.</p> <p>Läkemedel med passerat utgångsdatum, gäller även vaccin, lämnas tillbaka till apoteket</p>		Skolsköterska
Avvikelse rapporter	En gång/månad	<p>Återkoppling på individ- och gruppnivå</p> <p>Rapporteras i Platina</p> <p>Rapporteras månadsvis till skolsköterskornas nätverksträff</p>	Verksamhetschef
Riskavfall	Förvaras max tre år	Rutin skriven gällande förvaring och hantering	Skolsköterskan/ respektive skolenhet
Patientens klagomål och synpunkter	Fortlöpande	Patientnämnden, IVO (inspektionen för vård och omsorg) avvikelshanteringssystemet	Verksamhetschef
Loggkontroller	Två gånger/månad	Rutin skriven	Verksamhetschef

Egenkontroll	Omfattning	Källa	Ansvarig
Behörighetskontroller Prorenata journalssystem	Fortlöpande	Slumpmässiga kontroller	Verksamhetschef

Psykologiska elevhälsan

Egenkontroll	Omfattning	Källa	Ansvarig
Material för testning	Kontrolleras vid terminsstart och vid behov beställs nytt	Skriftliga rutiner Information från psykologkollegor Uppdatering av företag ansvariga för testmaterial	Ledningsansvarig psykolog och verksamhetschef
Avvikelser	1 gång/månad	Återkoppling på individ- och grupp nivå Rapporteras i Platina	Ledningsansvarig psykolog och verksamhetschef
Patientens klagomål och synpunkter	Fortlöpande	Patientnämnden, IVO, avvikelsehanteringssystemet	Ledningsansvarig psykolog och verksamhetschef
Loggkontroller	Fortlöpande Vid behov	Skriftlig rutin	Ledningsansvarig psykolog
Behörighetskontroller Prorenata journalssystem	1 gång/månad	Skriftlig rutin	Ledningsansvarig psykolog
Arbetet med att säkerställa gemensamma mallar och rubriker vid journalföringen	Fortlöpande	Skriftlig rutin	Prorenata ansvarig psykolog/utveckli ngs-sekreterare

Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

Genom identifiering, utredning samt mätning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

Har vården varit säker?

Bedömningen är att verksamheten är trygg och säker. Förvaltningen har cirka 8 000 elever och verksamhet inom hälso- och sjukvård bedrivs dagligen ute på skolorna. I det perspektivet är avvikande händelser mycket få, se tabell 3 och 4. En avvikelserapport ska i första hand fokusera på vad som har inträffat och bör inte innehålla spekulationer om vems fel det var att händelsen

inträffade. Avvikelse rapporten ska innehålla händelseförlopp, tidsangivelse, eventuella andra involverade vårdgivare, förslag till åtgärder/skydd för att förhindra upprepning av det som hänt samt om elev och/eller vårdnadshavare är informerad.

Om en avvikelse har inträffat eller riskerar att inträffa ska en avvikelse rapport skrivas av skolsköterskan eller skolläkaren.

Medicinska elevhälsan

Händelser och vårdskador	Antal
Avvikelser 2023	48
Avvikelser 2024	30

Tabell 4, Händelser och vårdskador

De 30 rapporterade avvikelserna som inkommit under år 2024 kan grupperas enligt följande:

- Missade erbjudanden gällande vaccinationer eller besök enligt basprogram
- Journalhantering: felskrivna anteckningar, missad dokumentation, bortkomna journaler, ej inhämtade journaler samt remissvar som ej inkommit
- Teknisk utrustning
- Avsaknad av kompetens
- Avvikelser inkomna från annan vårdgivare
- Övrigt

Alla händelser har klassificerats som avvikelser och hanterats utifrån individ- samt organisationsnivå, genom antingen kompletteringar av missade erbjudanden eller förstärkta rutiner inom verksamheten. Cirka hälften av avvikelserna berörde elevhälsan hos annan vårdgivare. Återkoppling har skett till respektive verksamhetschef. Resultat och analys av avvikelserna är en av grunderna för medicinska elevhälsans systematiska kvalitetsarbete.

En avvikelse skrevs efter inkommit klagomål till förvaltningen från vårdhavare. Ansvarig personal saknade kunskaper om förvaltningens drogpolicy. En annan avvikelse avsåg en elev utreddes för skolios, dock utan funnen felaktighet i verksamheten. Flertalet avvikelser som berör missade erbjudande och felaktiga journalhanteringar bedöms vara uppkomna på grund av otillräcklig bemanning.

Verksamheten lyfter även inkomna avvikelser för att utveckla introduktionen av nyanställda samt förstärka rutiner. Eftersom en del av avvikelserna berör den medicinska elevhälsan inom grundskoleförvaltningen finns en kontinuerlig dialog med dem för att arbeta för patientsäkra verksamheter.

Psykologiska elevhälsan

Händelser och vårdskador	Antal
Avvikelser 2023	6
Avvikelser 2024	23

Tabell 5, Händelser och vårdskador

De 23 rapporterade avvikelserna som inkommit under år 2024 kan grupperas enligt följande:

- Journalhantering och dokumentation, bristande journalföring, missade uppföljningar och dokumentation.
- Risker i verksamheten vid sjukfrånvaro
- Otillräcklig lokal för psykolog vilket riskerar sekretess och patientsäkerhet
- Samverkan med barn och ungdomspsykiatri rörande diagnossättning intellektuell funktionsnedsättning

Inga allvarliga vårdskador har uppkommit. Flertalet avvikelser berör brist på fungerande och patientsäkra lokaler ute på skolorna. Vidare har flertalet avvikelser uppkommit utifrån en sjukskrivning. Sjukskrivningen har lett bland annat till försenad dokumentation.

Alla händelser har klassificerats som avvikelser och hanterats utifrån individ- samt organisationsnivå, genom antingen kompletteringar och ändringar av missad dokumentation eller förstärkta rutiner inom verksamheten.

Antalet avvikelser som berör psykologernas arbetsmiljö har delats upp i två delar: verksamheten på utbildningskontoret samt verksamheten ute på skolenheter. Efter omorganisationen 2022 samlokaliseras elevhälsa och samordning med utbildningskontorets övriga avdelningar. Öppna kontorslokaler skapar utmaningar för att hantera sekretesshandlingar- när verksamheter under samma tak inte har samma sekretess.

Under hösten 2024 har enhetschef tillsammans med ansvarig psykolog haft möjlighet att se över lokaler både på utbildningskontoret samt på skolenheterna för att säkerställa patientsäkerheten samt psykologernas arbetsmiljö.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Genom att inkludera systematiskt patientsäkerhetsarbete som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen kan både de reaktiva och proaktiva perspektiven på patientsäkerhet bejakas.

Hur tillförlitliga är arbetsprocesser och system

De senaste åren har medicinska och psykologiska elevhälsa inom förvaltningen haft ett löpande arbete med att formulera, dokumentera och förmedla rutiner och riktlinjer. Genom nära kontakt och ett öppet klimat genomsyras verksamheten av dialog och kompetensutveckling. Arbetet med utvecklingen sker via verksamhetsbesök, skolskötorskornas verksamhetsberättelse, tät kontakt med skolledning samt ett välutvecklat digitalt metodstöd.

Process - Åtgärder för att öka patientsäkerheten

PSL 2010:659, 3 kap. 10 § p 2

Nätverksträffar samt psykologmöten

Under år 2024 har verksamhetschef för den medicinska och psykologiska elevhälsan träffat personal på fortbildning regelbundet.

Syftet med träffarna är:

- Information, diskussion och dialog
- Kvalitetssäkring för likvärdighet och samsyn
- Mötesplats för kollegialt lärande och erfarenhetsutbyte

- Fortbildning och utbildning
- Professionsspecifikt utvecklingsarbete.

Kompetenshöjning och fortbildningar för medicinska elevhälsan

- Skolsköterskornas hälsofrämjande och förebyggande arbete
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Kollegialt lärande

Några skolsköterskor har deltagit i referensgrupper för utvecklandet av verksamhetens dokumentation.

Alla skolsköterskor har erbjudits att delta i kollegial handledning, där grupperna skapats av medicinska ledningen men följs upp av skolsköterskorna själva.

Kompetenshöjning och fortbildningar för psykologiska elevhälsan

Den psykologiska elevhälsan har fokuserat på en ökad kvalitet på utredningar för intellektuell funktionsnedsättning som systematiskt kvalitetsarbetsmål. Detta fokus är valt utifrån följande aspekter:

- Elevantalet till den anpassade gymnasieskolan ökar
- Antalet psykologer ökar
- Samtliga psykologer behöver ha den kompetens som krävs för att genomföra utredningar av hög kvalitet samt att utredningar görs likvärdigt.
- Diagnos intellektuell funktionsnedsättning innebär stora förändringar i ett livsperspektiv och utredningar måste säkras.

Medicinska och psykologiska elevhälsans ledning har även arbetat med:

- Det digitala metodstödet för likvärdighet i arbetet.
- Process för upphandling för ett patientsäkert testmaterial
- Ökat samarbete med andra vårdgivare såsom barn- och ungdomspsykiatri
- Informationsflöde mellan verksamhetschef medicinska och psykologiska elevhälsan samt skolledning.
- Styrning och åtkomst till det digitala journalsystemet samt uppdaterade rutiner gällande loggkontroller i systemet.
- Ökat samarbete med Skånes Kommuner med start till exempel av Nationell patientöversikt.
- Likvärdighet i uppdraget utifrån annonsering, intervjuer, bemanning och introduktion vid nyanställning av nya psykologer
- Ett påbörjat partsgemensamt arbete gällande särskilt yrkesskickliga tillsammans med Vårdförbundet
- Förstärkt övergångsarbete gällande vilka elever som skolsköterskor och psykologer behöver följa upp
- Förstärkt arbete för att intyg avseende egenvård ska bifogas i övergångshandlingar.

Förvaltningens ena skolläkare blev under slutet av år 2024 klar med sin specialisering, inriktning Skolhälsovård.

Under år 2024 bjöds samtlig personal inom elevhälsan in till en digital fortbildning inom HBTQI (homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter och intersexpersoner) samt att nyanställd elevhälsopersonal har gått grundutbildning HBTQI.

Förvaltningen organiserade utbildning med temat våld i ungas parrelationer under höstterminen 2024 för all elevhälsopersonal.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

Är vården säker idag

Resultatet av avvikelser samt bedömningar från verksamhetsbesök är att medicinska samt psykologiska elevhälsan inom gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen upprätthåller en hög patientsäkerhet. Risker som identifierats att arbeta vidare med:

1. Bemanning

Medicinska elevhälsans största utmaning är bemanningsfrågan. Vid frånvaro av skolsköterska/skolläkare finns det sällan möjlighet att hitta ersättare och verksamheten kommer efter i sitt uppdrag och därmed får eleverna inte ett fullgott stöd från den medicinska elevhälsan. För att snabbt identifiera behov vid exempelvis frånvaro eller andra verksamhetsförändringar krävs dialog med skolledarna.

Bemanningsfrågan är en utmaning även för den psykologiska elevhälsan med. Frånvaro av psykolog, till exempel till följd av en sjukskrivning, innebär en risk att gymnasieskolor inte har tillgång till psykologisk kompetens. Det kan leda till konsekvenser som till exempel att bedömningar gällande vårdbehov fördröjs eller missas.

Verksamhetschefen för den medicinska och psykologiska elevhälsan är ansvarig för de prioriteringar som kan behöva göras med anledning av frånvaro.

2. Journalsystem/ likvärdig dokumentation:

Malmö stads journalsystem för elevhälsa innefattar även grundskoleförvaltningen och har sammanlagt ca 4 000 användare och därmed dagliga risker att behörigheter blir fel.

Regelbundna kontroller sker i form av stickprov samt i samband med att nya användare läggs in. Mallar har skapats för att öka likvärdigheten i dokumentationen samt möjliggöra kollegial granskning för säkrare system. Vid genomgång av avvikelser syns flest risker inom dokumentationen/journalhanteringen. Verksamheten har fokus på att behörigheter ska vara minimala samt att minska antal administratörer.

3. Likvärdighet

Medicinska elevhälsan

Rektor eller biträdande rektor är anställande chef för skolsköterskorna inom förvaltningen vilket innebär både möjligheter och utmaningar. Det stärker skolans interna arbete men kan leda till utmaningar i patientsäkerheten exempelvis gällande bemanning. Utmaningar som kan överbryggas genom dialog mellan verksamhetschef och skolledning. Ledningen för den medicinska elevhälsan arbetar regelbundet för att upprätthålla rutiner genom fortbildning samt introduktion av nyanställda skolsköterskor. Arbetet med att bygga upp och hålla det digitala metodstödet uppdaterat tar tid men är viktigt för likvärdigheten och patientsäkerheten.

Psykologiska elevhälsan

Verksamheten arbetar för att genomföra och upprätthålla gemensamma rutiner genom diskussioner på psykologmötena samt fortbildning och introduktion av nyanställda psykologer. Psykologens huvuduppdrag är att arbeta hälsofrämjande och förebyggande, vilket kan genomföras genom ett antal olika vägar. Psykologiska elevhälsan arbetar ständigt för att öka likvärdigheten i organisationen.

4. Ökat elevantal/nya skolenheter

Demografifökningen i Malmö stad gör att gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen förbereder sig genom att öppna nya skolor. Avdelning för elevhälsa och samordning arbetar nära de nya skolorna för att säkerställa att bemanning och lokaler skapas utifrån aktuella behov. Psykologernas elevantal är enligt nämndbeslut (GVN 2023-04-28 §72) 1000 elever per heltidstjänst.

5. Uteblivna besök/uppföljningar

Elevhälsans verksamhet har som uppdrag att stödja elevernas utveckling mot elevernas mål. Inom ramen för medicinska elevhälsans uppdrag erbjuds alla elever i årskurs 1 ett hälsosamtal vilket en del elever uteblir ifrån. Uteblivna besök kan leda till fördröjning i stöd till elev från exempelvis externa kontakter vilket kan leda till vårdskada. För att uppnå resultat behöver elevhälsans personal arbeta med motiverande samtal.

6. Läkemedelshantering, medicinska elevhälsan

För att säkerställa läkemedelshanteringen ute på skolorna beställer skolsköterskorna sina läkemedel digitalt via en registrerad läkemedelslista som innehåller de preparat som ansvariga skolläkare rekommenderat. Verksamhetens skolläkare har även möjlighet att skriva recept till elever via aktuellt journalsystem vilket är mer patientsäkert än tidigare analogt system. I journalsystemet finns möjligheten att få sammanställningar av vilka preparat som skrivs. Detta hjälper att säkerställa att verksamheten arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande och inte behandlande.

7. Riktade hälsoundersökningar

Medicinska elevhälsan har ansvar för riktade hälsoundersökningar utifrån arbetsmiljöverkets AFS 2019:3 Medicinska kontroller i arbetslivet, §36-38. Exempelvis förbereds elever inom vård och omsorg utifrån Regions Skånes krav inför arbetsplatsförlagt lärande bland annat för att undvika smittspridning till känsliga patienter. Skolsköterskorna screenar aktuella elever första terminen i åk 1 för tuberkulos, multiresistenta bakterier samt mässling, röda hund och påssjuka. Beroende på utfall kan remittering av elever vidare för utökad undersökning eller vaccinering vara aktuellt. Riktade hälsoundersökningar genomförs av skolsköterska för eleverna på flera yrkesprogram.

8. Utredningar intellektuell funktionsnedsättning

Under läsåret 2023/2024 har den psykologiska elevhälsan genomfört 10 utredningar med frågeställning intellektuell funktionsnedsättning. I nuläget är en utmaning inkommande utredningsförfrågningar från barn-och ungdomspsykiatri där delar av eller hela utredningar genomförts på barn-och ungdomspsykiatri men diagnos ej ställts. Ärendet lämnas då över till den psykologiska elevhälsan med förfrågan om att slutföra utredningen. Under kommande år kommer den psykologiska elevhälsan arbeta med rutiner kring inkommande utredningsförfrågningar samt samverka med barn-och ungdomspsykiatri för att säkerställa patientsäkerheten.

9. Mottagning anpassad gymnasieskola

Under läsåret 2023/2024 har verksamheten arbetat med ca 90 elevers mottagande i anpassad gymnasieskola. För att säkerställa myndighetsutövningen i beslutet om mottagande i anpassad gymnasieskola ligger den psykologiska, pedagogiska, sociala och medicinska bedömningen till grund för beslutet.

Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Vårdgivare ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som skulle kunna medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska vårdgivare uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar, och bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen.

Resultat och analys

PSL 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Resultatmätt medicinsk elevhälsa

Genomförda besök Prorenata	2023	2024
Hälsobesök	2433	2585
Skolsköterskebesök	5854	5196
Vaccinationer, doser	427	367
Skolläkarkontakter	1691	1150
Uteblivna besök	1279	1451
Unika elever	6762	7715
Oplanerade besök	6149	5701

Tabell 6 Resultatmätt

Analys av resultatmätt

250102 fanns det 7962 elever inskrivna i verksamheten. Resultatet år 2024 visar ett ökat antal hälsobesök men även ett ökat antal uteblivna besök. Vaccinationsdoserna har sjunkit vilket troligtvis är direkt relaterat till färre andel nyanlända samt att vaccinationen mot Human Papillom Virus i större omfattning genomförs i grundskolan.

Antalet unika elever som verksamheten hanterar är fortsatt högt, större delen av de elever som befinner sig i verksamheten har vid något tillfälle haft kontakt med den medicinska elevhälsan.

Verksamhetens största risk är att bemanning inte är fullgod och att uppdraget därmed inte kan fullgöras. Inför sommaren 2024 valde en av skolläkarna att avsluta sin anställning inom förvaltningen för en tjänst hos en annan vårdgivare. Det har varit svårt att hitta ersättare vilket lett till att prioriteringar har behövt göras. Det syns tydligt i statistiken att det varit ett lägre antal skolläkarbesök år 2024.

Under höstterminen 2024 har verksamheten valt att titta ytterligare på det som benämns som uteblivna besök. Besöken kan vara både hälsosamtal men även andra bokade besök, där eleven

har uteblivit utan att meddela. Diskussioner har förts i skolsköterskornas kollegiala lärande för att försöka minska antalet uteblivna besök.

Resultatmätt psykologisk elevhälsa

Genomförda besök	2023	2024
Alla kontakter/anteckningar	1441	1636
Planerat besök	433	456
Uteblivna besök	104	84
Unika elever	191	210

Tabell 7 Resultatmätt

Analys av resultatmätt

Statistiken visar att antal elevkontakter ligger på ungefär samma nivå som tidigare år. Planerat besök innebär exempelvis stödande samtal, utredningar gällande intellektuell funktionsnedsättning samt bedömningar inför remittering till annan vårdinstans.

Vidare ska den psykologiska elevhälsan främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande, vilket sker bland annat genom insatser på gruppnivå såsom Youth Aware of Mental Health och genom utbildning, handledning och konsultation till skolpersonal.

Risakanalys

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap 2§ p 4

Hälso- och sjukvårdens kvalitet ska fortlöpande utvecklas och säkras för att förebygga vårdskador. Händelser som medfört eller hade kunnat medföra vårdskada ska utredas och risker ska diskuteras. Vårdgivaren är skyldig att anmäla händelser som medfört och händelser som hade kunnat medföra allvarlig vårdskada till Inspektion för vård och omsorg, IVO.

År 2024 har inneburit stora utmaningar gällande bemanning inom alla enhetens professioner vilket kan påverka patientsäkerheten. Under året har frånvaro av skolsköterska på tre av verksamhetens enheter varit en utmaning. Med hjälp av timanställda skolsköterskor, som tidigare jobbat inom medicinska elevhälsan, har viss förstärkning skett, men inte för all frånvaro. Inför läsåret 2024/2025 hade verksamheten en tillfällig minskning av skolläkare i samband med nyrekrytering vilket påverkat både arbetsmiljö för den kvarvarande skolläkaren. Inför läsåret 2024/2025 har verksamheten även haft minskad psykologbemanning på grund av sjukfrånvaro.

Risakanalys gällande bemanning genomfördes 2021, då med fokus på skolsköterskans uppdrag. Resultatet visade på tydliga konsekvenser som uppstår om medicinska elevhälsan brister i bemanning. Delar av den tidigare risakanalysen blev under hösten 2024 åter aktuell.

Vid frånvaro av medicinsk personal påtalas följande risker:

- Lagkrav gällande elevers och skolors rätt till medicinsk kompetens ej uppfylls
- Risk att medicinska insatser såsom exempelvis rygg- och synkontroller, vaccinationer försenas.
- Risk att arbetet med riktade hälsoundersökningar inte genomförs eller försenas vilket innebär att eleverna inte kan komma ut på arbetsplatsförlagt lärande.

Vid frånvaro av psykologisk personal påtalas följande risker:

- Lagkrav gällande elever och skolors rätt till psykologisk kompetens ej uppfylls
- Långa väntetider gällande bedömningar till psykiatri och primärvård

Sammantaget kan det innebära fördröjd, försenad eller uteblivet stöd eller diagnos och behandling. Detta kan leda till kort- eller långvariga medicinska och psykologiska konsekvenser för eleverna vilket även kan få en påverkan på elevernas möjlighet att nå utbildningens mål.

Åtgärder som lyfts för att förebygga ovan nämnda risker:

- Dialog med anställande chef för att säkerställa snabb rekryteringsprocess.
- Verksamhetschefen arbetar med prioriteringar för att lagstadgade krav ska säkerställas.
- Dialog med verksamhetschef, medarbetare och anställande chef gällande prioriteringar och fördelning av uppdrag under tiden med minskad bemanning.

Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar.

Avvikelser

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Som tidigare har beskrivits följs antalet avvikelser noga och samtliga utvärderas för att förbättra verksamheten. God kännedom om rutiner och strategier krävs för att verksamheten ska kunna vara transparent och trygg. Avvikelser ska aldrig peka på personliga fel utan alltid uppmärksamma verksamheten på det förebyggande arbetet som behöver genomföras.

Medicinska och psykologiska elevhälsans rutin vid avvikelserapportering

- Avvikelserapporten skickas in via journalsystemet till verksamhetschef.
- Verksamhetschefen/skolläkare alternativt verksamhetschef/samordnande psykolog gör en bedömning om händelsen är en avvikelse eller en Lex Maria utifrån allvarlighetsgrad och risk för upprepning.
- Åtgärder formuleras utifrån avvikelsen till exempel förändring i rutiner eller genom kompetensförstärkning.
- Avvikelsen diarieförs i Platina.
- Återkoppling till den person som skrivit avvikelsen.
- Återkoppling på gruppnivå i samband med nätverksträffar/psykologmöten i verksamheten.
- Kopia på avvikelse skickas till ansvarig verksamhetschef om händelsen skett utanför egen verksamhet.

I samband med återkoppling på gruppnivå till skolsköterskor och skolläkare sammanfattas vad som behöver förstärkas i verksamheten samt diskuteras eventuella fortbildningar och rutiner som kan hindra att avvikelsen återupprepas. Informationen från avvikelshanteringen lyfts i verksamhetsbesöken samt vid introduktioner till nyanställd personal. Avvikelshanteringen blir därmed en del av verksamhetens systematiska kvalitetsarbete. Skolläkare och skolsköterskor uppmanas till att själva dela med sig av de händelser de varit med om/upptäckt för att minska stigmat och främja lärande.

Återrapportering av utredning av händelser i psykologgruppen har medfört att psykologerna kunnat ta del av förbättringsarbetet vilket uppfattas som positivt och det uttrycks som meningsfullt att utarbeta händelserapporter. Avvikelsehanteringen blir härmed en del av verksamhetens systematiska kvalitetsarbete.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Vårdgivaren ska hantera klagomål från patienter och deras närstående. Vårdgivaren ska besvara klagomålen snarast. Synpunkter och klagomål gällande skolsköterskors bemanning, sekretess eller dylikt kommer ofta via skolledningen, skolsköterskan eller skolläkaren till verksamhetschefen. Därefter blir det ett uppdrag för verksamhetschef att tydliggöra vad som gäller i olika frågor. Rutiner och underlag för klagomålshantering finns framtagna och är tillgängliga på kommunens hemsida. Under år 2024 har ett skriftligt klagomål inkommit till verksamheten, se under avvikelser.

Önskvärt vore att fler synpunkter inkom för att kunna vidareutveckla verksamheten. Arbetet fortgår för att förvissa elever och vårdnadshavare om att möjligheten finns.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. I patientsäkerhetssammanhang beskrivs detta som resiliens.

Kommer ni att arbeta patientsäkert i framtiden?

Via kontinuerliga nätverksträffar, individuella verksamhetsbesök samt delaktighet i nyanställning och introduktion arbetar verksamheten vidare för ökad patientsäkerhet.

Genom regelbundna psykologmöten, externa handledningar, nya rutiner och riktlinjer, utbildningar samt delaktighet i nyanställning och introduktion arbetar den psykologiska elevhälsan vidare.

I Prorenata finns det digitala metodstöd med tillgång för alla inom elevhälsan vilket innebär en stor transparens.

Medicinska och psykologiska elevhälsan har utmaningar men är också stabila verksamheter som arbetar vidare mot tydliga mål. Verksamheterna kommer att fortsätta sitt arbete för att upprätthålla och förstärka arbetet för patientsäkerhet.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR ÅR 2025

Utifrån analys av året som gått behöver medicinska och psykologiska elevhälsan sätta mål för år 2025 utifrån identifierade utmaningar. Verksamheterna har ett uppdrag att bedriva en god och säker vård.

Organisatoriska mål - medicinsk elevhälsa

- Ökat antal genomförda hälsosamtal i relation till elevantal.
- Alla elever med behov av läkarmöte relaterat till skolsituationen ska erbjudas en kontakt.
- Verksamheten ska erbjuda vaccinationer till alla elever (under 18 år) som inte fullföljt det nationella barnvaccinationsprogrammet.
- Skolsköterskor med hög kompetens som arbetar likvärdigt.
- Via hälsoenkäten få tydligare statistik som stöd till ett hälsofrämjande och förebyggande arbete.
- Säkrad bemanning

Organisatoriska mål - psykologisk elevhälsa

- Alla elever med behov av psykologkontakt relaterat till skolsituationen ska erbjudas bedömningssamtal och därefter eventuella vidare åtgärder.
- Ökad likvärdighet inom den psykologiska elevhälsan.
- God och säker vård där risker förebyggs och händelser som kan leda till vårdskada tidigt identifieras.

Utvecklingsmål 2025

Medicinsk elevhälsa

Medicinska elevhälsan kommer att fortsätta sitt arbete med kollegialt lärande för att stärka och dela de kunskaper som finns i verksamheten. Verksamheten kommer även att utarbeta en modell för auskultation hos kollegor.

Utmaningar - medicinsk elevhälsa

Verksamheten kommer att fortsätta att arbeta med stärka elevhälsans personal för att förebygga stress relaterat till möten med elever med ohälsa. Medicinska elevhälsan kommer att lyfta in den frågan i det fortsatta arbetet med utveckling och systematiskt kvalitetsarbete.

I medicinska elevhälsan är bemanning en stående utmaning. Skolors förändringar under och inför nya läsår kräver flexibilitet och planering för att säkerställa rätt bemanning. Vid flytt av personal och program mellan skolor behöver medicinteknisk utrustning och kunskapsöverföring säkerställas. Inför år 2025 planeras för rekrytering av skolsköterska, anställd på elevhälsa och samordning, med uppdrag att förstärka bemanning vid sjukfrånvaro.

Psykologisk elevhälsa

Utifrån analys av året som gått behöver den psykologiska elevhälsan reflektera över kommande utmaningar. Verksamheten har ett uppdrag att bedriva en god och säker vård. Målet för arbetet med systematisk kvalitetssäkring gällande utredningar för diagnos intellektuell funktionsnedsättning fortgår under år 2025.

Utmaningar- psykologisk elevhälsa

- Likvärdighet i psykologernas arbete utifrån ökat antal psykologer.
- Säkerställa bemanning och kontinuitet i takt med ökat elevantal och fler skolenheter.
- Digitalisering av psykologiskt testmaterial.
- Säkerställa tillgång till lokal på skolenheter som kan tillgodose den psykologiska elevhälsans behov avseende sekretess, testmiljö och dokumentation.

Strategier

Medicinska och psykologiska elevhälsan ser det nära samarbetet med både personal och skolläring som den huvudsakliga strategin för ett fortsatt stabilt patientsäkerhetsarbete för eleverna. Verksamheterna kommer att arbeta vidare med sedvanliga rutiner och förstärka och förnya där det behövs. I ett föränderligt samhälle krävs det omvärldsbevakning för att bedriva en modern elevhälsa.